



KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 10.12.2007
KOM(2007) 781 v konečném znění

SDĚLENÍ KOMISE

**k přezkumu pokroku v provádění protidrogového akčního plánu EU (2005–2008) pro
rok 2007**

SDĚLENÍ KOMISE

k přezkumu pokroku v provádění protidrogového akčního plánu EU (2005–2008) pro rok 2007

I. Úvod

Podle odhadů OSN v minulém roce bralo drogy asi 200 milionů lidí¹. Odhady pro Evropskou unii uvádějí, že přibližně 25 až 30 milionů dospělých - ve věku 15 až 64 let - v minulém roce okusilo nějaký typ nedovolené drogy². Pro Evropu je to historicky vysoké číslo, i když v minulých letech došlo ke stabilizaci. Výroba nedovolených drog se po ropném a zbrojním průmyslu považuje za třetí největší hospodářské odvětví na světě.

Trendy a vzorce užívání drog se v průběhu času mění. Největší podíl na drogové závislosti a škodlivých účincích drog na zdraví má heroin. Kanabis zůstává i nadále nejoblíbenější nedovolenou drogou, nicméně nejnovější trendy ukazují, že v některých členských státech roste konzumace kokainu. Zdá se, že užívání extáze a amfetaminů již dosáhlo svého vrcholu a nyní se buď stabilizuje nebo postupně klesá. Rostoucím problémem pro prevenci a léčbu je polyvalentní užívání drog – užívání více typů drog, dovolených a nedovolených, současně.

Protože se jedná o celosvětový problém a má-li se stálý nárůst konzumace a výroby zastavit, je na evropské a světové úrovni nutný sjednocený postup.

Jednoduchá řešení tohoto problému neexistují. Užívání drog a obchodování s nimi rozvracejí společnost kriminalitou a korupcí a jsou také jedním z hlavních faktorů ovlivňujících zdraví občanů EU. Infekční choroby spojené s užíváním drog (HIV/AIDS, hepatitida) představují velké nebezpečí pro veřejné zdraví v EU. Vzhledem k tomu, že musíme čelit realitě těchto tíživých skutečností, se v Evropě již určitou dobu prosazuje poznatek, že účinná reakce musí jít dále, než je oprávněné veřejné znepokojení nad konzumací drog. Evropská unie se proto zavázala k přístupu založenému na jasných faktech, který vychází z průběžných analýz problému a objektivního posouzení odpovědi veřejné politiky na tento problém. Tímto způsobem mají být nalezeny nejlépe fungující politické strategie.

Tento celkový přístup se odráží v Evropské protidrogové strategii na období 2005–2012³ – kterou Evropská rada v prosinci 2004 schválila jako část haagského programu pro posílení svobody, bezpečnosti a práva v EU⁴ – a v protidrogovém akčním plánu EU na období 2005–2008⁵ – schváleném Radou dne 8. července 2005.

¹ Úřad OSN pro drogy a kriminalitu, 2007.

² Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost, 2007.

³ Cordroque 77, 22.11.2004.

⁴ KOM(2005) 184 v konečném znění, 10.5.2005.

⁵ Úř. věst. C 68, 8.7.2005.

Protidrogová strategie EU na období 2005–2012 sleduje dva obecné cíle:

- (1) Cílem EU je přispět k dosažení vysoké úrovně ochrany zdraví, tělesné a duševní pohody a sociální soudržnosti prostřednictvím doplnění opatření členských států v oblasti prevence a omezování užívání drog, závislosti a škodlivých účinků drog na zdraví a společnost.
- (2) EU a její členské státy usilují o zajištění vysoké úrovně bezpečnosti pro veřejnost přijetím opatření proti výrobě drog, přeshraničnímu obchodování s drogami a zneužívání prekurzorů a zintenzívněním preventivních opatření proti trestné činnosti související s drogami prostřednictvím účinné spolupráce v rámci společného přístupu.

Ve strategii se uvádí, že „*Do konce roku 2012 by mělo dojít k pokroku ve všech prioritách v oblastech uvedených ve strategii*“.

Protidrogové akční plány představují praktické provedení strategie a představují důležité nástroje pro jejich kontrolu a hodnocení. Strategie uvádí, že „*Komise bude odpovídat za průběžné a celkové hodnocení strategie a akčního plánu za podpory členských států, EMCDDA (Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost) a Europolu*“.

Protidrogový akční plán EU (2005–2008)

Jedná se o první ze dvou akčních plánů, jejichž prostřednictvím se mají převést obecné cíle a priority strategie do specifických opatření s rozpoznatelnými ukazateli pro měření pokroku.

Konečným cílem akčního plánu je „*výrazně snížit výskyt užívání drog mezi obyvatelstvem a omezit společenské a zdravotní škody způsobované užíváním nepovolených drog a obchodem s nimi*“. Tohoto cíle chce dosáhnout poskytnutím rámce pro integrovaný, vyrovnaný přístup ke snížení poptávky a nabídly prostřednictvím několika konkrétních opatření. Tato opatření byla vybrána na základě těchto kritérií:

- Opatření na úrovni EU musí mít *jednoznačnou přidanou hodnotu* a výsledky musí být *realistické a měřitelné*.
- Opatření musí být *efektivní z hlediska nákladů* a *přispívat* přímo k *dosažení alespoň jednoho z cílů nebo jedné z priorit uvedených ve strategii*.
- *Počet opatření* v každé oblasti by měl být *cílený a realistický*.

Komise musí Radě a Evropskému parlamentu předkládat přezkumy pokroku o provádění akčních plánů a návrhy na odstranění zjištěných nedostatků a řešení potenciálních nových výzev.

První přezkum pokroku pro období 2005–2006 byl vypracován Komisí jako pracovní dokument útvarů Komise⁶ a byl schválen Radou v jejích závěrech ze dne 4. června 2007⁷.

Toto sdělení obsahuje závěry přezkumu pokroku pro rok 2007, včetně podrobné zprávy o provádění akčního programu v příloze.

Komise provede v roce 2008 konečné hodnocení a navrhne nový akční plán. Nový akční plán bude založen na poznatcích a zkušenostech z předchozích tří let.

II. METODIKA

Komisi byly při přípravě přezkumu pokroku nápomocny členské státy, EMCDDA a Europol. Hodnocení na rok 2007 zahrnuje období od druhé poloviny roku 2006 do první poloviny roku 2007 a řídí se pořadím kapitol akčního plánu.

⁶ SEK(2006) 1803

⁷ Cordroge 32, 4.6.2007

Odpovědnosti za opatření a lhůty jsou jasně stanoveny v plánu. Aby bylo zajištěno provádění, budou u cílů, jejichž lhůty již vypršely nebo které pravděpodobně nebudou splněny, vypracována doporučení pro jejich provádění nebo tyto cíle budou označeny jako neprovedené. V akčním plánu je uveden soubor *ukazatelů*⁸ a/nebo *nástrojů pro hodnocení*⁹ pro jednotlivé cíle a opatření.

Výsledky, pokud jde o cíle a opatření, jejichž lhůta již vypršela, byly analyzovány. O probíhajících opatřeních bude vypracována zpráva. Pro každý cíl akčního plánu bude poskytnut závěr. U jedenácti cílů a opatření vyprší lhůta pro provedení v roce 2008; hodnocení bude provedeno v rámci konečného posouzení v příštím roce.

III. HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ PŘEZKUMU POKROKU PRO ROK 2007

I když z přezkumu pokroku pro rok 2007 vyplývá, že většina cílů je prováděna podle plánu, je u velkého počtu opatření vyžadována další práce, aby byly v souladu s akčním plánem. Shrnutí hlavních závěrů podrobné zprávy je připojeno k tomuto sdělení.

3.1 Koordinace

Předsednictví EU plánují stále častěji svá opatření v oblasti protidrogové politiky v souladu s prioritami uvedenými v akčním plánu, přičemž dochází ke spolupráci mezi dřívějším, současným a budoucím předsednictvím. Koordinace mezi Horizontální pracovní skupinou pro drogy (HPSD) a ostatními příslušnými pracovními skupinami v Radě se zlepšila.

Zpětná vazba z členských států o provádění akčního plánu musí být zlepšena. Jedním z návrhů může být jmenovat při každé delegaci HPSD „*korespondenta pro protidrogový akční plán*“, který by byl odpovědný za koordinaci toku informací o provádění akčního plánu.

Z ročního přezkumu pokroku vyplývá, že **protidrogové politiky a odpovídající přístupy členských států se do určité míry sbližují**. To EU umožňuje například častěji hovořit jedním hlasem v rámci svých vnějších vztahů o otázkách souvisejících s drogami.

Dvacet pět členských států již jmenovalo na vnitrostátní úrovni jednoho nebo více koordinátorů či koordinačních míst v oblasti boje proti drogám. Ačkoli lze těžko posoudit, do jaké míry jsou mechanismy koordinace v oblasti boje proti drogám „plně funkční“, již přítomnost jednoho koordinačního místa na vnitrostátní úrovni je **uznáním povahy drogové problematiky, která přesahuje jednu oblast politiky**, a nutnosti vyváženého postupu v této oblasti. Všechna předsednictví HPSD svolala zasedání vnitrostátních protidrogových koordinátorů a příslušné agendy odrážejí Protidrogový akční plán EU na období 2005–2008.

V Protidrogové strategii EU na období 2005–2012 byla zdůrazněna potřeba zapojit do protidrogové politiky EU občanskou společnost. **Zřízení fóra občanské společnosti pro otázky drog nejpozději do konce roku 2007** je viditelným výsledkem procesu konzultací, jež byly zahájeny v roce 2006. Komise věří, že toto fórum usnadní účinnou komunikaci s občanskou společností.

Pokud jde o zohlednění protidrogové politiky ve vnějších vztazích, obsahují všechny dohody mezi EU a třetími zeměmi, které byly vyjednávány nebo uzavřeny v roce 2006, rozsáhlá ustanovení o spolupráci v protidrogové oblasti. Třetí země by měly podporovat společná opatření tím, že **převezmou odpovědnost za své vlastní politiky a za realizaci společných projektů**. To je důležitým předpokladem úspěšného provádění těchto dohod.

3.2 Snižování poptávky

⁸ Ukazatel je nástroj, jehož pomocí lze měřit pokrok při provádění opatření, popř. dosahování cílů.

⁹ Nástroj pro hodnocení je prostředek k ověření pokroku při provádění opatření, popř. dosahování cílů.

EU postupuje v rozvoji **ucelené a pragmatické reakce na sociální a zdravotní nebezpečí způsobená konzumací drog**. Dále pracuje na rozšíření osvědčených postupů založených na jasných faktech v oblasti drogové prevence, včasného zásahu, léčby, rehabilitace, sociálního znovuzачlenění a snižování škodlivých účinků. Všechny členské státy kontrolují a hodnotí protidrogová opatření, ačkoliv pokud jde o metodologie a počet provedených hodnocení, existuje ještě potenciál ke zlepšení.

Ze zprávy Komise o provádění doporučení Rady o „*prevenci a snižování poškození zdraví v souvislosti s drogovou závislostí*“¹⁰ vyplývá, že **snižování poškození je nyní pevnou součástí protidrogové politiky ve všech členských státech EU**. Kromě toho je k dispozici stále větší množství důkazů na podporu opatření na snižování poškození. Nicméně opatření na snižování poškození nejsou ve státech EU zdaleka používána jednotně.

Substituční léčba opiáty je jednou z hlavních možností léčby v členských státech EU a je podporována **rozsáhlými a stále rostoucími důkazy podloženými výzkumem**, z nichž vyplývá, že se konzumace opiátů a rizikové chování dají tímto způsobem snížit. Tyto programy jsou také účinné, pokud jde o zajištění pokračování v léčbě, a mohou pomoci stabilizovat a zlepšit zdravotní a sociální podmínky osob chronicky závislých na heroinu. Protože v EU se objevují nové znaky a trendy chování související s konzumací drog, musí se rozsah opatření k prevenci a snižování poškození a léčebná a rehabilitační zařízení a služby přizpůsobit novým typům potřeb klientů. Bez ohledu na rovnováhu mezi těmito prvky v různých vnitrostátních politikách existuje jasná shoda, že koordinovaný a komplexní přístup pro ochranu zdraví, včetně snížení poškození, má zásadní význam pro snižování rozšíření infekčních onemocnění mezi uživateli drog.

Úmrtí zapříčiněná užíváním drog představují nejzávažnější formu poškození, kterou mohou mít drogy pro společnost, a vyžadují neustálou kontrolu a zavedení a posílení opatření zejména k účinnému snížení poškození a opětovnému začlenění.

Pokud jde o rozsah protidrogových služeb a přístup k nim, došlo ve všech zemích EU ke značnému pokroku a je důležité v rozvoji těchto služeb pokračovat a vytvořit ukazatele o účinnosti opatření v oblasti léčby a snižování poškození.

Dále je nutné rozvíjet standardy kvality pro služby a opatření, které sahají od prevence až po léčbu drogové závislosti a snižování poškození. Informace o dostupnosti mechanismů pro zajištění jakosti u snižování poptávky v členských státech jsou však omezené. Navíc v členských státech se koncept toho, co přesně znamená „*standard*“ nebo „*pokyn*“, značně liší. Z podrobné zprávy v příloze tohoto sdělení vyplývá, že v mnoha aspektech snižování poptávky uvedených v akčním plánu je potřebná další práce, a že některá opatření a ukazatele bude nutné pro měření účinku opatření ještě upřesnit.

Pokud jde o **alternativní tresty pro trestné činy související s užíváním drog**, existuje jich již celá řada, avšak ještě není možné posoudit jejich užívání a / nebo účinnost. Téměř ve všech členských státech EU existují opatření k zabránění šíření infekčních onemocnění, avšak existuje rozdíl mezi službami na snižování poškození nabízenými ve společnosti a ve vězeňských zařízeních. Zde budou potřebná další opatření.

Potřeba rozšířit ve vězeňských zařízeních opatření na snižování poškození byla potvrzena předsednictvím v jeho závěrech o opatřeních následujících po doporučení Rady z roku 2003 o předcházení a snižování poškození zdraví spojeného s drogovou závislostí. Komise byla

¹⁰ KOM(2007) 199 v konečném znění.

vyzvána, aby „*předložila návrh na doporučení k problematice užívání drog ve vězeňských zařízeních podle opatření 13.2 akčního plánu EU na období 2005–2008*“¹¹.

K doplnění činností členských států v této oblasti **akční program Společenství v oblasti veřejného zdraví**¹² (2003–2008) i nadále podporuje širokou škálu projektů v oblasti snižování poptávky po drogách, včetně prevence, snižování poškození a léčby. Opatření budou finančně podporována také v rámci druhého akčního **programu Společenství pro veřejné zdraví (2008–2012)** a budou rozšířena o nový **specifický program „Drogová prevence a informovanost o drogách“**¹³ (2007–2013) a prostřednictvím **sedmého rámcového programu pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace**¹⁴ (2007–2013).

3.3 Snižování nabídky

Donucovací orgány EU jsou i nadále **velmi aktivní při vyšetřování a předcházení pašování drog a prekursorů drog**. V roce 2006 se počet těchto případů zvýšil. Komise společně s členskými státy vypracovala pokyn pro subjekty, které legálně obchodují s prekursory, které by mohly být použity pro nedovolenou výrobu drog. Tento dokument obsahuje doporučení, která mohou osobám, které legálně obchodují s prekursory, pomoci odhalit a nahlásit podezřelé obchody.

Členské státy přispívají k analytickým pracovním souborům provozovaným Europolem pro účely stávajících projektů COLA (kokain), MUSTARD (heroin) a SYNERGY (syntetické drogy). EUROPOL zase přispívá tím, že poskytuje členským státům informace k vyšetřování a operativním opatřením. Komise dosud nebyla v členských státech schopna zjistit stav provádění **doporučení Rady o zlepšení srovnatelnosti statistik o držení drog a prekursorů**¹⁵, které bylo přijato v roce 2001. O jeho provádění na úrovni EU nejsou k dispozici žádné informace.

Spolupráce mezi členskými státy, Europolem a Eurojustem by mohla být **dále rozvinuta** prostřednictvím využití stávajících nástrojů. V současné době se zdá, že nástroje jako např. společné vyšetřovací týmy (JIT) a společné celní operace (JCO) jsou využívány v omezené míře. V roce 2005 a 2006 byly realizovány pouze 2 JIT a 4 JCO. Europol a Eurojust v současné době připravují zvláštní školení a příručku pro zřizování a používání projektů společných vyšetřovacích týmů.

Dosud nebylo možné identifikovat na úrovni členského státu nebo EU žádné větší projekty, které by se konkrétně zabývaly finančními zdroji obchodu s nedovolenými drogami. Komise doporučuje členským státům, aby plně využívaly síť finančních zpravodajských jednotek. Komise v současné době připravuje zprávu k rozhodnutí Rady ze dne 17. října 2000 o způsobech spolupráce mezi finančními zpravodajskými jednotkami členských států při výměně informací¹⁶. Členským státům se doporučuje více využívat finanční programy EU, jako je např. **program předcházení trestné činnosti a boj proti ní (2007–2013)**¹⁷, jehož cílem je prozkoumat vazby mezi výrobou drog a financováním terorismu.

Na operativní úrovni pracuje nyní sedm členských států v **Centru pro námořní analýzu a operace - narkotika** (Maritime Analysis and Operational Centre on Narcotics, MAOC-N),

¹¹ CORDROGUE 43, 2.7.2007

¹² Úř. věst. L 271, 9.10.2002.

¹³ Úř. věst. L 257, 3.10.2007.

¹⁴ Úř. věst. L 412, 30.12.2006, s.1.

¹⁵ 13618/01 STUP 29

¹⁶ Úř. věst. L 271, 24.10.2000.

¹⁷ Úř. věst. L 58, 24.2.2007.

kteří sídlí v Lisabonu. Činnosti centra zahrnují úzkou spolupráci mezi donucovacími orgány, soudnictvím a námořními a leteckými zdroji daných členských států při boji proti obchodu s kokainem, který probíhá přes Atlantik a západní Afriku. MAOC-N spolupracuje s podobnými agenturami ve Spojených státech, jako je např. Joint Interagency Task Force South se sídlem na Floridě. Spolupráce je založena na logice, že proti globálnímu přístupu a flexibilitě obchodníků s drogami by mělo stát globální prosazování práva.

V oblasti snižování nabídky lze zlepšení na úrovni EU i nadále stěží měřit. Většina opatření v této oblasti je měřena za použití **spíše kvantitativních než kvalitativních ukazatelů** a údaje, jež jsou na úrovni EU k dispozici, jsou často roztříštěné a těžko srovnatelné. To je částečně způsobeno nedostatkem společných standardů pro zaznamenávání a sběr údajů, ale také překrýváním systémů pro oznamování.

Komise hodlá v roce 2008 ve spolupráci s Europolem a EMCDDA ve svém konečném posouzení současného akčního protidrogového plánu EU provést hodnocení údajů o snižování nabídky. Cílem je zjistit, **jaké v současné době existují politické potřeby s ohledem na definice a statistiky k problémům vymáhání práva** a do jaké míry tyto údaje již jsou nebo mohou být standardizovány a dány k dispozici na úrovni EU.

Rozhodnutí Rady o výměně informací, hodnocení rizik a kontrole nových psychoaktivních látek¹⁸ bylo provedeno v roce 2007. **Poprvé od přijetí rozhodnutí v roce 2005 bylo provedeno hodnocení rizik** nové psychoaktivní látky, stimulantu 1- benzyloperazin (BZP). Postup hodnocení vyvrcholil návrhem Komise zařadit BZP na seznam v souladu s odpovídajícími právními předpisy. Rada přijme rozhodnutí o tomto návrhu po konzultaci Evropského parlamentu.

3.4 Mezinárodní spolupráce

Strategie vnějšího rozměru SVV: Celosvětová svoboda, bezpečnost a právo zdůrazňuje, že spolupráce se třetími zeměmi v těchto oblastech představuje dlouhodobé úsilí, které se zakládá na vybudování institucí a kapacit a neustávajícím odhodlání obou stran. První zpráva o pokroku k této strategii byla předložena v roce 2006 a obsahuje závěry, že i u otázek jako je boj proti drogám lze dosáhnout značného a trvalého pokroku.¹⁹

EU je jedním z hlavních aktérů mezinárodní spolupráce v oblasti boje proti nepovoleným drogám. Vede aktivní dialog s většinou zemí, kde se soustředí výroba a obchodování s drogami a které jsou touto problematikou dotčeny, a poskytuje jim značnou finanční a technickou podporu. Závazek EU podporovat **vyrovnaný přístup**, který současně povede ke snižování nabídky a poptávky po drogách, **odpovídá hlavním hodnotám a zásadám Unie** a slouží jako příklad pro ostatní země na celém světě. Tento vyrovnaný přístup je také stále více integrován do protidrogových ustanovení v rámci dohod se třetími zeměmi o spolupráci, přidružení a partnerství.

Opatření k boji proti drogám jsou pravidelně diskutována na setkáních se zástupci kandidátských zemí a potenciálních kandidátských zemí a partnerských zemí evropského sousedství. Kandidátské země se stále více účastní práce EMCDDA, Europolu a Eurojustu. Různé stávající projekty a struktury umožňují EU **podpořit tyto země při budování jejich kapacit provádět acquis a odpovídající opatření**, tj. rozvíjet vnitrostátní protidrogové plány a strategie.

V roce 2007 hlavní vývoj v oblasti mezinárodní spolupráce zahrnoval první schůzku odborníků v oblasti snižování poptávky a nabídky po drogách jako součást procesu „Pařížského paktu“

¹⁸ 2005/387/JVV, 10.5.2005

¹⁹ Dokument Rady 14366/3/05 REV 3. 30.11.2005

k boji proti obchodu s heroinem. Byla také uzavřena dohoda o přezkumu akčního plánu z Panamy uzavřeného v roce 1999 mezi EU a Latinskou Amerikou a karibskou oblastí. V deklaraci z Port of Spain z května 2007 byly stanoveny nové priority pro spolupráci v oblasti poptávky a snižování nabídky a v jiných oblastech boje proti drogám, jako jsou například praní špinavých peněz, celní, policejní a soudní spolupráce.

Kromě toho se nyní rozvíjí zvláštní partnerství s Kapverdami, jehož stěžejním bodem je spolupráce v boji proti drogám. Ve spolupráci mezi EU a Ruskem v oblasti boje proti drogám dochází k pokroku na operační úrovni. V říjnu 2007 bylo mezi ruským federálním úřadem pro boj proti drogám a EMCDDA podepsáno memorandum o porozumění o výměně informací a osvědčených postupů v boji proti drogám. Zasedání trojky o drogách se účastnili zástupci západního Balkánu, Ruska, Afghánistánu, USA a poprvé i Ukrajiny.

Dublinská skupina nejdůležitějších dárcovských zemí zůstává pro členské státy a Komisi důležitým nástrojem, pokud jde o analýzu a výměnu názorů na mezinárodní drogovou problematiku. Kromě toho by regionální předsedové Dublinské skupiny měli podávat zprávy, do jaké míry jsou doporučení prováděna. V roce 2007 pozvala Dublinská skupina na své zasedání poprvé hosta (zástupce Íránu).

Podpora a výdaje na protidrogová opatření a akční plány vykazují vzrůstající trend.

Celkový objem mezinárodních projektů spolupráce EU v oblasti boje proti drogám na konci roku 2005 činil téměř 760 milionů EUR, **čímž EU celosvětově nejvíce přispěla k boji proti drogám.**

Do této doby téměř polovina všech členských států EU realizuje projekty na podporu třetích zemí, přičemž Komise, Spojené království a Německo přispěly více než 80 % celkové sumy na stávající projekty.

Finanční pomoc poskytnutá EU na protidrogová opatření se soustředí především na Afghánistán, kde pomoc činí 452 milionů EUR, což odpovídá přibližně dvěma třetinám celkové vnější pomoci poskytované EU. Finanční podpora, kterou Evropské společenství v této oblasti vynakládá, by měla přispět k socioekonomickému rozvoji v provinciích na severu a severovýchodě země prostřednictvím rozvoje venkova, včetně podpory alternativních zdrojů obživy a zdravotnictví. Evropské společenství je jedním z největších finančních dárců Svěreneckého fondu pro právo a pořádek, Svěreneckého fondu na rekonstrukci Afghánistánu a nového projektu Právní stát v hodnotě 200 milionů EUR, který byl zahájen v roce 2007.

Podpora poskytovaná třem zemím pěstujícím koku v andském regionu činí téměř jednu třetinu celkové finanční pomoci poskytované ze strany EU (220 milionů EUR). Zbývající část je rozdělena mezi zbytek světa, především mezi středomořský a balkánský region, jihovýchodní Afriku, jižní Kavkaz a Střední Asii a zahrnuje podporu **alternativního vývoje** (jenž činí dvě třetiny veškeré pomoci) a dále projekty na **budování institucí, prosazování práva a snižování poptávky.**

V roce 2006 bylo z rozpočtové linie „drogy sever- jih“, kterou spravuje Komise, poskytnuto více než 7,5 milionů EUR na podporu spolupráce týkající se hlavních obchodních cest s kokainem z Latinské Ameriky a karibské oblasti přes Afriku, na iniciativu partnerství mezi městy mezi EU, Latinskou Amerikou a karibskou oblastí v oblasti snižování poptávky po drogách a na projekt na podporu výměny zpravodajských informací mezi Latinskou Amerikou a karibskou oblastí a EU, na další iniciativu zaměřenou na snižování poptávky v jižním Středomoří, Středním východě a jihozápadní Asii a na studii o snižování poškození v rozvojových zemích.

Kromě toho existuje celá řada globálních iniciativ, které jsou také financovány z rozpočtové linie na rok 2006 a všechny jsou prováděny prostřednictvím UNODC (Úřad OSN pro drogy a kriminalitu), slouží mimo jiné na financování globálního systému pro kontrolu pěstování drog,

na podporu procesu Pařížského paktu a protidrogového fóra nevládních organizací při Spojených národech a k financování skupiny odborníků, která má konsolidovat desetileté hodnocení výsledků zasedání Generálního shromáždění OSN v roce 1998, které se týkalo problematiky drog (UNGASS). Kromě toho je poskytována pomoc projektu UNESCO, který byl zahájen v roce 2005, jehož cílem je posílit služby a budování kapacit poskytnutých nevládními organizacemi v rozvojových zemích v oblasti snižování poškození.

EU stále častěji v Komisi pro omamné látky při OSN zastává jednotné stanovisko. Jedním z příkladů je návrh usnesení EU týkající se zjišťování zdrojů prekursorů u výroby nedovolených drog, která byla Komisí pro omamné látky přijata na jejím padesátém zasedání. EU, která vystupovala jako jediný subjekt, se podílela na financování dalších deseti rezolucí Komise pro omamné látky v oblasti boje proti drogám.

EU hodlá pokračovat v této úspěšné spolupráci **zachováním společného stanoviska k hodnocení UNGASS v roce 2008** a k opatřením, která budou následovat v roce 2009.

Finanční prostředky, které UNODC poskytl na zřízení pracovní skupiny odborníků, která má hodnotit provádění deklarace UNGASS z roku 1998, svědčí o pevném odhodlání EU vytvořit a vyvíjet na úrovni OSN protidrogové politiky, které budou stále častěji vědecky vyhodnocovány a které se budou stále častěji opírat o nejlepší dostupné informace.

3.5 Informace, výzkum a hodnocení

Nutnost založit protidrogové politiky na spolehlivých vědeckých poznatcích je ještě naléhavější než kdykoli dříve. To se odráží v přání členských států rozšířit spolupráci EU v oblasti protidrogového výzkumu.

Příspěvek Europolu a EMCDDA k bázi znalostí EU týkající se drog má i nadále pro politiky i odborné kruhy velkou hodnotu. V roce 2006 a 2007 předložily EMCDDA a EUROPOL sérii zpráv o poptávce po drogách a nabídce drog v Evropě, a tím poskytly politikům a agenturám, které se zabývají prováděním protidrogových opatření, aktuální informace o drogové situaci a možných opatřeních.

Avšak **celkový obrázek výzkumu v oblasti drog ve 27 členských státech zůstává složitý a roztržitý** a neumožňuje přehled o stávajících sítích pro vědecký výzkum a spolupráci a stávajících a potenciálních oblastech protidrogového výzkumu. Komise provede hloubkovou srovnávací analýzu výzkumu v oblasti nepovolených drog, která bude zveřejněna v roce 2008.

Společné výzkumné středisko Komise (JRC) klade ve svém pracovním programu na období 2007–2013 větší důraz na výzkum související s bezpečností. V roce 2007 bylo na úrovni Komise dosaženo dohody, že JRC bude členským státům k dispozici jako **vědomostní báze pro potenciální evropskou síť v oblasti forenzní profilace nepovolených drog**. Tato síť by se opírala o současné a dřívější projekty, které Komise v této oblasti financuje.

Ostatní iniciativy a pomůcky Komise zahrnují projekt DRUID, jehož cílem je vytvořit spolehlivé kontrolní mechanismy na kontrolu řízení vozidel pod vlivem drog, a ERITRAC (Evropský nástroj pro boj proti obchodování s nepovolenými drogami), což je projekt, jehož cílem je vytvořit neinvazivní a bezpečné metody k odhalování nepovolených materiálů v přepravních kontejnerech.

V rámci programů **Protidrogová prevence a informovanost²⁰ (2007–2013)** budou poskytnuty další finanční prostředky na projekty a studie v oblasti snižování poptávky po drogách a politických analýz.

²⁰ Úř. věst. L 257, 3.10.2007.

IV. ZÁVĚRY

Není pochyb, že protidrogová strategie a akční plány EU, pokud jde o proces tvorby politiky a proces provádění, vytvářejí dynamiku, která sbližuje členské státy.

Přezkum pokroku z roku 2007 obsahuje dvě hlavní zjištění.

- (1) Protidrogové politiky v rámci Evropské unie se stále více sbližují, současně však respektují individuální kulturní a politické modely různých členských států.
- (2) Koncept akčního plánu založený na skutečnostech nám pomáhá určit oblasti, ve kterých jsou nutná zlepšení.

Ačkoli je ještě příliš brzy na hodnocení roku 2008, již dnes lze určit následující:

- Sběr a výměna vnitrostátních údajů, zejména o snižování poptávky a vynutitelnosti práva musí být zlepšeny (to jasně vyplynulo již z prvního ročního přezkumu v roce 2006).
- Je nutné vytvořit metodologii pro pozitivní propojení specifických opatření v akčním plánu s úrovněmi a charakteristikami výroby, obchodování a obchodu s drogami.
- Ukazatele v akčním plánu je nutné přesněji přizpůsobit: některé ukazatele neposkytují informace o opatřeních, na která odkazují.
- **Absence informací a údajů o dopadu opatření na drogovou situaci odráží obecný problém měření dopadu veřejné politiky na specifické a složité sociální problémy.** Z dostupných údajů nelze vždy přesně zjistit, zda výsledky akčního plánu mají dopad na problém, který se snaží řešit.

Komise hodlá dále zkoumat tuto problematiku v rámci konečného hodnocení evropského protidrogového plánu 2005–2008. Návrh Komise pro další akční protidrogový plán EU 2009–2012 se zaměří především na to, aby specifická opatření více odpovídala ukazatelům a hodnotícím nástrojům.

Roční přezkumy Protidrogového akčního plánu EU během období 2006–2007 posílily přesvědčení Komise o tom, že protidrogové politiky musí být založeny na nejlepších dostupných objektivních skutečnostech, pokud se má dosáhnout účinných a nákladově efektivních politik; že protidrogové politiky by měly odrážet základní hodnoty, na nichž je Evropská unie založena; a že protidrogová politika musí kromě značných opatření v oblasti prevence, snižování poškození, léčby a rehabilitace obsahovat také přiměřenou míru prosazování práva v oblasti boje proti výrobě nepovolených drog a obchodu s nepovolenými drogami. Toto je naší povinností vůči občanům Evropy.

Komise doporučuje Radě, aby tuto zprávu o pokroku schválila.